

מסורת הש"ס

(א) סוטה מז: [נסהדרין ק:ג] ופי' כדי שיבקשו עליו רחמים. ערוך ערך שם [א] (א) [בימות יא: וש"ן כתובות יג: סה: ד] סוטה יא: (ס) שבת קלג, (ו) ז"ל והוא, (ו) ז"ל מנן רבנן כ"א בע"י, (ח) מכלתא פי' בשלח, (ט) [בהעלותך יח,]

#### לעזי רש"י

אליינדר"י [אליינדר"א]. כוסבר.

#### מוסף רש"י

לישנא מעליא נגט. שמונה ודרך נקיי הדעת לספר בלשון נקיה (פסחים ג.) על עסקי משפחותיו. שנאמר להם קדושות (שבת קז.).

#### רבינו חננאל

ואסיקנא ירד להן לישראל תכשיטי נשים וציקי קדירה ואבנים טובות ומרגליות עם המן.

#### תוס' ישנים

[עולה לנג מוזונותיו עמו. יש אומר בבראשית רבה (פי"ב, ה) שאינו אוכל עד שגמיע לגיד של קרקע בתולה ואוכל. אי בן תשעה לראשון בו, ועדיין לא גורו שליוטות להמתין ג' חדשים משום ברכנה כי לא הוצרכו עדיין שהמן נמדקן.]

#### הגהות הב"ח

(א) נביא עינו בכוסו כל העריות כולן דזומות: (ב) שם א"ל משה דינו לנזקר משפט וכן לקמן: (ג) שם אומר להם משה דינו לנזקר משפט למחר (אם נמלא עומרה וכו') שהוא סרה עליה) תל"מ וי"צ ס"א אם נמצא עומרה בבית בעלה בידוע שהוא סרה עליה נמצא עומרה בבית אביה בידוע שהיא סרחה עליו: (ד) שם אכנים טובות ומרגליות עם המן שנאמר והנשיאים הביאו: (ה) שם טעם לשד השמן אומר ר' אבהו אל תקרא לשד אלא שד מה שד זה מתהפך לכמה גוונים אף המן מתהפך לכמה טעמים איכא דלמרי לשד זה דד מה דד זה תינוק טועם זה וכו' מוצאין בו כמה טעמים ויאמר משה בתת כי כל"ל ועל חובת לכמה גוונים י"צ נראה

דקי"ל לתלמודא הא דכתיב להט החרב המתהפכת שדרז"ל שהם מתהפכין פעמים אנשים פעמים נשים פעמים רוחות כו' לאו אמלאכי עליון לחודיה קאי אלא אף השדים שהם נקראים כדכיום במקום זה נמי קאי שהם מתהפכין לכמה גוונים כו' (ו) רש"י ד"ה דלגה ז"ל קודם ד"ה ישמנה: (ז) ד"ה אם בן משעה כו' ואם נמלא עומר צנית ראשון כו' בידוע שכן שבעה לאחרון הוא הס"ד ומה"ד שמלכין וכו' למקום הס"ד ואח"כ מה"ד היא סרחה עלי.

עינו בכוסו. אהב שכרות: כל העולם דומה עליו כמישור. ממון

אחרים דומה לו היתר: ישמנה לאחרים. שמה ישיאווה ענה:

(ו) דלגה. פחד שדואג על הפסד שום דבר פן יבואהו: יורד עמו לחייו. בכל דבר שהוא יכול להקניטו ולהפסידו הוא יורד: עריוס.

עינו בכוסו (א) עריות כולן דומות עליו כמישור

וחד אמר כל הנותן עינו בכוסו כל העולם כולו דומה עליו כמישור (א) דלגה בלב איש ישחנה רבי אמי ורבי אסי חד אמר ישחנה מדעתו וחד אמר (ב) ישיחנה לאחרים (ג) ונחש עפר לחמו ר' אמי ורבי אסי חד אמר אפילו אוכל כל מעדני עולם טועם בהם טעם עפר וחד אמר אפילו אוכל כל מעדני עולם אין דעתו מיושבת עליו עד שיאכל עפר תניא אמר רבי יוסי בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מקניט את חבירו יורד עמו לחייו אבל הקב"ה אינו כן קלל את הנחש עולה לגג מוזונותיו עמו יורד למטה מוזונותיו עמו קלל את כנען אוכל מה שרבו אוכל ושותה מה שרבו שותה קלל את האשה הכל רצין אחריה קלל את האדמה הכל ניווין הימנה (ג) זכרנו את הדנה אשר נאכל במצרים חנם רב ושמואל חד אמר דגים וחד אמר עריות מאן

## עה.

שגם הוא עגול: שמלכין עונותיהן. מתוך שהיו דואגים שמה לא

ירד מן למחר היו משעבדים לבס למקום: (ו) אם בן משעה וכו'. לפי שנאמר (שמות טו) וימדוד צעומר בין שליקט הרצה בין שליקט מעט מוצא עומר לגולגולת ואם נמצא יתר צנית הראשון בידוע שכן משעה לראשון הוא ואם צנית

האחרון בידוע שכן האחרון הוא:

הוא סרה עליו. ותובעתו כתובתה:

ירד המן עליו. אלמא בתוך הממנה

יורד וכחז וילא העם ולקטו יליאה מחוץ לממנה משמע וכתיב שטו משמע למקום רחוק כמו משוט בדרך (איזי

(ב) להם. משמע אפוי: עוגוס.

משמע קודם אפייה: סכשיטי נשים.

בשמים שהן דוכות צמודה

ומתקשטות כהן להיות ריחן ערב

לצעליהן: זיקי קדירה. תכלין

למצילי ערב ומצוסס: שידו לון

אכנים טובות. הציחו נדצה ממה

שמוצאין צבקר צבקר כשיוצאין

ללקוט את המן שנאמר וילקטו אותו

צבקר צבקר: נשיאים ממש. עננים

היו: שד זה סינוק מוצא בו כל

מיני טעמים. שהאם אוכלת: לחם

לחם

מאן

דגים וחד אמר דגים מאן

עירות מאן דכתיב חנם ולמאן דאמר עריות הא כתיב נאכל (א) לישנא מעליא

מהפקירא (ג) דאמר מר כשהיו ישראל שואבין מים הקב"ה מוזמין להם בתוך המים דגים קטנים בכדיהן

בשלמא למאן דאמר דגים אבל עריות לא פריצי בהו היינו דכתב (ג) נעול אחותי כלה [גו'] אלא למ"ד

עריות מאי מעין חתום מהנך דאסירין לא פריצי בהו בשלמא למאן דאמר עריות היינו דכתיב (ו) וישמע

משה את העם בוכה למשפחותיו (א) על עסקי משפחותיו שנאסרו להם לשכב אצלם אלא למאן דאמר

דגים מאי בוכה למשפחותיו הא והא הואי (א) את הקשואים ואת האבמיתים רבי אמי ורבי אסי חד אמר

טעם כל המינין טעמו במן טעם חמשת המינין הללו לא טעמו בו וחד אמר טעם כל המינין טעמו טעמן

וממשן והללו טעמן ולא ממשן (ז) (והמן) כורע גד לבן (וטעמו) אמר ר' אסי עגול כגידא ולבן כמרגלית

(ח) (תניא נמי הכי) גד שדומה לזרע פשתן בגבעולין אחרים אומרים (ט) גד שדומה להגדה שמושכת לבו

של אדם כמים תניא איך גד שמוגיד להם לישראל אי בן תשעה לראשון ואי בן שבעה לאחרון לבן שמלכין

עונותיהן של ישראל תניא ר' יוסי אומר כשם שהנביא היה מגיד להם לישראל מה שבחורין ומה שבסדקין

כך המן מוגיד להם לישראל מה שבחורין ומה שבסדקין כיצד שנים שבאו לפני משה לדין זה אומר עברי

גנבת וזה אומר אתה מכרתו לי אמר להם משה (ו) לבוקר משפט למחר אם נמצא עומרו בבית רבו ראשון

בידוע שזה גנבו אם נמצא עומרו בבית רבו שני בידוע שזה מכרו לו וכן איש ואשה שבאו לפני משה לדין זה

אומר היא סרחה עלי והיא אומרת הוא סרח עלי אמר להם משה (ו) לבקר משפט למחר אם נמצא עומרה בבית

בעלה בידוע שהיא סרחה עליו נמצא עומרה בבית אביה בידוע שהוא סרח עליה כתיב (ז) וברדת הטל על

המחנה לילה [ירד המן עליו] וכתיב (ז) ויצא העם ולקטו וכתיב (ט) שמו העם ולקטו הא כיצד צדיקים ירד על פתח

בתיהם בינונים יצאו ולקטו רשעים שמו ולקטו כתיב לחם וכתיב עוגות וכתיב ומחנן הא כיצד צדיקים לחם בינונים

עוגות רשעים מחנו בריחים או דכו במדוכה א"ר יהודה אמר רב ואיתימא ר' חמא בר' חנינא מלמד שירד להם

לישראל עם המן תכשיטי נשים דבר שנידוך במדוכה ובשלו בפרור א"ר חמא מלמד שירד להם לישראל עם

המן ציקי קדירה (י) והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן

מדבר שירד להם בבקר בבקר מלמד שירדו להם לישראל אבנים טובות ומרגליות עם המן (י) (י) והנשיאים הביאו

את אבני השם תנא נשיאים ממש וכן הוא אומר (יג) נשיאים ורוח וגשם אין (י) והיה טעמו כמטעם לשד השמן א"ר

אבהו (ט) מה שד זה תינוק טועם בה כמה טעמים אף המן כל זמן שישראל אוכלין אותו מוצאין בו כמה טעמים

א"ר לשד ממש מה שד זה מתהפך לכמה גוונים אף המן מתהפך לכמה טעמים (י) ויאמר משה בתת ה' לכם בערב

בשר לאכול ולחם בבקר לשבוע תנא משמיה דר' יהושע בן קרחה בשר ששאלו שלא כהוגן ניתן להם שלא כהוגן

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

לחם

### עין משפט נר מצוה

א [מיי' פכ"ז מכלכות  
אסורי ביאה הלכה יח]:

❧

תורה אור השלם

1. דאָנה בלב איש

ישחנה ודבר טוב

2. זאב וטלה ירעו

באחד ואריזה בבקר

יאכל תבן ונחש עפר

לחמו לא ירעו ולא

ישחיתו בקל הר קדשי

אמר יי: ישעיהו סה כה

3. זכרנו את הדגה אשר

נאכל במצרים חנם את

הקשואים ואת האבטחים

ואת הקציר ואת

הבצלים ואת הדשומים:

במדבר יא ה

4. פן דרך אשה מנאפת

אכלה ונתתה פיה

וְאָמְרָה לֹא פָעַלְתִּי אֵינִי:

משלי ל כ

5. בן נעול אחותי כלה

גל נעול מעקן חתום:

שיר השירים ד יב

6. וישמע משה את

העם בכה למשפחותיו

איש לפתח אָהְלֵיו וְיִזְכֹּר

אֶת יְיָ מֵאֵד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה

רַעֲי: במדבר יא י

7. ויקראו בית ישראל

את שמו מן ודואן פורע

גד לבן וטעמו כצפית

דבבש: שמות טז לא

8. וברדת הטל על

המחנה לילה ירד המן

9: במדבר יא ט

עלי: ויאמר יי אל משה

הניני ממטיר לכם לחם:

מן השמים ויצא העם

ולקטו דבר יום ביומו

למען אֲנֻסְכֶם וְיִלְךָ

בתורתִי אם לא:

שמות טז ד 10. שטו

העם ולקטו וטחנו

ברחים או דכו במוקדה

ובשלו בפרור וְעָשׂוּ אֹתוֹ

עגות וחקיה טעמו טעם

לשד השמן: במדבר יא ח

11. ויקחו מלפני משה

את כל התרומה אשר

הביאו בני ישראל

למלאכת עבודת הקדש

לעשת אתהו והם הביאו

אליו עוד נדבה בבקר

בבקר: שמות לו ג

12. והנשאים הביאו את

אבני השם ואת אבני

המזלאים לאפור ולחשן:

שמות לה כו

13. נשיאים ורחן ונשים

אין איש מתהלל במתת

שקר: משלי כה יד

14. ויאמר משה בתת יי

לכם קערב בשר לאכל

ולחם בבקר לשבע

בשמע יי את תלנתיכם

אשר אתם מליגם עליו

ונחנו מה לא עלינו

תלנתיכם כי על יי:

שמות טז ח